

شبکه زنان افغان

ماه سپتمبر سال 2016

سند موقف: صدای زنان افغان

1. راجع به شبکه زنان افغان:

شبکه زنان افغان بیشتر از ۱۳۲ نهاد های زنان و ۳۵۰۰ تن اعضای انفرادی را در عضویت خویش دارا میباشد. شبکه زنان افغان بگونه فعال و قابل ملاحظه در ولایت های کابل، هرات، بلخ، کندهار، بامیان، پکتیا، ننگرهار و کندز حضور داشته و از طریق نهاد های عضو خویش در سایر ولایات افغانستان نیز فعالیت مینماید. شبکه زنان افغان توانسته است تا به مثابه یک چتر/سقف از نهاد های عضو پشتیبانی نماید. به همینگونه شبکه مذکور توانسته است تا برنامه های دادخواهی، آگاهی دهی و شبکه سازی مرتبط به موارد مانند (خشونت های مبتنی بر جنس، مشارکت سیاسی زنان، زنان صلح و امنیت و حقوق اجتماعی و اساسی زنان) را در هماهنگی با نهاد های عضو و اعضای انفرادی خود تطبیق نمایند.

2. پیشینه:

پس از حادثه یازدهم سپتمبر و سقوط رژیم طالبان، زنان افغان یک بار دیگر مبارزه خویش را در راستای ایفای نقش تاریخی خویش آغاز نمود، تا محیط بهتری را برای نصف از جمعیت کشور فراهم سازد و بدین ترتیب در عرصه انکشاف کشور نقش ایفاء نمایند. طی 15 سال گذشته، زنان افغان به شدت کار نموده و در مورد مشارکت فراگیر و نقش خویش به مثابه تصمیم گیرنده گان تاکید نموده اند. زنان شاهد پیشرفت بطنی در سکتور های حکومتداری خوب، حاکمیت قانون و پروسه صلح بوده و نگرانی های معتبر خویشرا در زمینه ابراز داشته اند و به همین ترتیب توانسته اند تا در عرصه مشارکت بامفهوم و مساویانه خویش راه های حل کلیدی ارایه نمایند.

از مدت 15 سال بدینسو، افغانستان در محراق توجه بحث های پالیسی سازان جهانی قرار داشته است. جامعه جهانی و دولت افغانستان طی چند دهه گذشته چندین مراتبه دیدار های داشته اند تا انکشاف کشور، بررسی پیشرفت ها و توافق روی میکانیزم ها و رویکرد های بهتر در مورد سکتور های ویژه را مورد بحث قرار دهند، که عبارتند از: کانفرانس پیگیری توکیو در سال (2012) 1، کانفرانس لندن در سال (2014) 2 و کانفرانس بروکسل که بتاريخ 5 ماه اکتوبر سال (2016) 3 برنامه ریزی گردیده است. پس از خروج نیرو های بین المللی از افغانستان در سال 2014، ایجاد حکومت وحدت ملی و پیشرفت های آن، کانفرانس بروکسل در عرصه جلب حمایت های دوامدار جامعه جهانی برای افغانستان از ارزش زیادی برخوردار بوده و برای حکومت افغانستان یک فرصت خوبی خواهد بود تا بتواند پیشرفت های کلیدی خویشرا که پس از ایجاد حکومت متذکره بدست آورده اند و به همینگونه پلان های بعدی خویشرا با جامعه جهانی در میان بگذارد.

در آستانه کانفرانس بروکسل راجع به افغانستان، شبکه زنان افغان سلسله مشوره ها با زنان را در ولایات کابل، بدخشان، بغلان، بامیان، دایکندی، فراه، غور، کندهار، ارزگان، هرات، کندز، ننگرهار، سمنگان، پکتیا، خوست، لوگر، تخار، بلخ، لغمان، کنر و نورستان رهبری نموده است. شبکه زنان افغان روی چهار مساله عمده تمرکز نموده است که عبارت از؛ حکومتداری خوب، حاکمیت قانون، نقش زنان در پروسه صلح و موثریت کمک ها میباشد. با ابراز این موقف رسمی، شبکه زنان افغان میخواهد تا صدای آنعده زنانی را بازتاب دهد که توانسته اند در 21 ولایت کشور نظریات خویش را راجع به وضعیت کنونی زنان افغان و مشکلات موجوده ایشان، با ما در میان بگذارند و پیشنهادات و سفارشات ایشان را برای حکومت افغانستان و جامعه جهانی (برای هر دو) در کانفرانس ماه اکتوبر که راجع به افغانستان برگزار میگردد، انعکاس دهد.

¹ http://www.mofa.go.jp/region/middle_e/afghanistan/tokyo_conference_2012/tokyo_declaration_en1.html

² https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/383205/The-London-Conference-on-Afghanistan-Communique.pdf

³ <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2016/10/05/>

3. وضعیت کنونی:

زنان و حکومتداری خوب:

تعداد	زنان در رهبری
۴	وزرا
۹	معیینان
۴	سفرا
۶۹	نمایندگان ولسی جرگه
۲۲	سناتوران
۲۹۶	اعضای شورای ولایتی
۱	والیان

زمانیکه در 21 ولایت ذکر شده با زنان مشوره صورت میگرفت، بگونه آشکار بنظر میرسد که مشارکت و نقش موثر زنان در حکومتداری خوب در افغانستان بگونه نسبی بطنی و اندک میباشد. حضور زنان در ساختار حکومتداری در افغانستان در دو سطح شناسایی گردیده است. سطح نخست عبارت از سطح بلند میباشد، که دربر گیرنده حضور زنان در کابینه، ولسی جرگه، مجلس سنا، شورا های ولایتی، وزارت ها و ارگان های محلی میباشد.

سطح دوم دربر گیرنده آنده زنانی میباشد که نقش ها و مسوولیت های متوسط و عملیاتی را ایفاء مینمایند. این ها بست های سطوح ریاست و مدیریت را احتواء مینمایند. آماریکه از اکثریت ولایات جمع آوری گردیده اند، نشاندهنده آن میباشد که مشارکت زنان در سطح متوسط حکومت بطور قابل ملاحظه پایین میباشد

زنان و حاکمیت قانون:

فیصدی زنان	نهاد
۶٪	لوی څارنوالی
۸٪	ستره محکمه
۲٪	وزارت داخله
۱٪	وزارت دفاع

زنان افغان در راستای حاکمیت قانون دستاورد های زیادی داشته اند. زنان از تصمیم اخیر لوی څارنوال کشور در مورد تعویض دفتر څارنوال ویژه منع خشونت علیه زنان به حیث نقش و مکلفیت معاون لوی څارنوال استقبال مینمایند. در حال حاضر 6 درصد⁴ څارنوالان را زنان تشکیل میدهند. همچنان زنان تصمیم تاریخی رییس جمهور افغانستان را که طی آن برای بار نخست یک تن قاضی زن را برای عضویت شورای عالی ستره محکمه معرفی نموده است، نیز استقبال مینمایند. 8 درصد قضات را زنان تشکیل میدهند.⁵ زنان افغان به این باور اند که آنها میتوانند نقش بارزی را در راستای تامین صلح و امنیت در کشور ایفاء نمایند. تا کنون مشارکت زنان در نیرو های امنیتی و دفاعی ملی کشور بهبود یافته است، که حضور زنان در سکتور حاکمیت قانون در جدول ذیل ارایه گردیده است:

زنان و پروسه صلح:

در ماه فیروی سال 2016، از جانب رییس جمهور کشور تغییرات عمده در نقش ها، مسوولیت ها و رهبری شورای عالی صلح و برنامه صلح و ادغام مجدد افغانستان، رونما گردیده اند. این تغییرات دربر گیرنده رهبری جدید شورای عالی صلح با داشتن یک تن رییس و شش تن معاونین میباشد. شورای عالی صلح دارای یک تن معاون زن و دو تن مشاورین زن میباشد⁶ که عضویت رهبری شورای مذکور را دارا میباشدند و اکنون میتوانند که مشوره های ستراتیژیک در زمینه ارایه بدارند. زنان از اینگونه تغییرات ایکه سبب شوند تا زنان در سطح رهبری حضور داشته باشند، استقبال مینمایند. در عین حال، معاون زن شورای عالی صلح در مذاکرات مستقیم صلح با حزب اسلامی شرکت نموده است.⁷ که میتواند از آن به عنوان نتیجه دادخواهی چندین ساله توسط جنبش زنان، یادآوری نمود. به همین ترتیب زنان از مشوره ایکه توسط شورای عالی صلح در مورد پلان ستراتیژیک شورای مذکور با نماینده گان زنان در سکتور های مختلف صورت میگردد، استقبال مینمایند.⁸

زنان و موثریت کمک ها:

حکومت افغانستان و جامعه بین المللی طی 15 سال گذشته نقش عمده ای را در راستای فراهم ساختن زمینه های مثبت جهت توانمندسازی زنان بازی نموده اند. انکشاف زنده گی زنان در زمینه های مختلف به طور مستقیم به پروژه ها و برنامه های که توسط جامعه بین المللی تامین مالی

⁴ <http://www.scoop.co.nz/stories/WO1403/S00272/women-in-afghanistans-justice-sector.htm>

⁵ Ibid 4

⁶ <http://www.khaama.com/syed-ahmed-gilani-appointed-new-chairman-of-afghan-high-peace-council-0131>

⁷ <https://www.afghanistan-analysts.org/almost-signed-the-peace-agreement-with-hezb-e-islami/>

⁸ <http://hpc.org.af/dari/index.php/fa/2011-04-08-11-39-49/2011-04-11-04-45-06/823-2016-07-27-06-14-18>

میگردد بستگی دارد. زنان به این باور اند که کمک های مذکور روند مشارکت زنان در انتخابات، نقش آنها در نهاد های دولتی و نهاد های جامعه مدنی را یاری رسانیده است.

4. چالش های موجود: زنان و حکومتداری خوب:

- I. مشارکت زنان در حکومتداری محلی نسبتاً کم رنگ میباشد. مشوره ای که در 10 ولایت با زنان صورت گرفته است، گزارش دهنده آنست که صرف 1-2 تن زنان در ولایات ذکر شده در جایگاه رهبری قرار دارند.
- II. به علت کم رنگ بودن حضور زنان و موجودیت مردسالاری در بسیاری از ولایات، در مورد بحث ها و تصمیم مهم ولایتی همراه با زنان مشوره لازم صورت نگرفته است.
- III. محافظت و مصونیت زنانیکه در سراسر کشور در پست های کلیدی کار مینمایند، یکی از چالش های کلیدی بشمار میرود که قبلاً مشارکت زنان را متاثر ساخته است.

زنان و حاکمیت قانون:

- I. در حالیکه زنان از نامزدی نخستین قاضی زن برای شورای عالی ستره محکمه استقبال مینمایند، اما رد شدن وی از جانب مجلس نماینده گان خلیلی ها متاثر کننده میباشد.
- II. توسط لوی خرنوال کشور در سرتاسر کشور تعیینات و تبدیلی های تازه بی در مورد خرنوالان و وکلای مدافع رویدست گرفته شده است. متاسفانه از میان 50 تن زنان، یک تن آن معرفی گردید. خرنوالان اناث با چالش های چون؛ افزایش نامنی، موجودیت مافیا و جنگ سالاران روبرو میباشند و همچنان اعتماد ندارند که سیستم موجود از نقش ایشان پشتیبانی خواهد نمود.
- III. در سال 2016، بیشترین حوادث غیرانسانی خشونت علیه زنان بوقوع پیوسته اند. هیچگونه گزارشی در مورد تمام اینگونه قضایا در دسترس نمیباشند که ارایه کننده توقیف و پیگرد قانونی مرتکبین این خشونت ها باشند. دسترسی زنان به عدالت هنوز هم یک مشکل عمده بشمار میرود.
- IV. در حالیکه نشست سران ناتو در وارسا حمایت گسترده نظامی خویشرا از نیرو های ملی امنیتی و دفاعی کشور اعلام داشته است، اما در مورد اینکه چه مقدار بودجه تخصیص داده شده در سکتور متذکره برای زنان بمصرف خواهد رسید، از وضاحت لازم برخوردار نمیباشد.

زنان و پروسه صلح:

- I. در حالیکه زنان از نامزدی معاون و مشاورین زن در ساختار جدید شورای عالی صلح استقبال مینمایند، اما نقش 9 تن اعضای زن (در کابل) و 133 تن اعضای زن (در ولایات) در حال حاضر به تعلیق درآمده است. از ایجاد شورای عالی صلح نقش زنان در این ساختار بنابر ضعف در ظرفیت و مهارت های مانند صلح پروری، حل منازعه، رهبری و تصمیم گیری و مذاکره مورد سوال قرار گرفته اند.
- II. هیچ زنی در ترکیب هیات افغانی در جلسات چهار جانبه سال 2016 که توسط کشور های (افغانستان، پاکستان، آمریکا و چین) برگزار گردیده اند، شامل نبوده است. این امر بگونه آشکار نشاندهنده فقدان اراده سیاسی در راستای مشارکت فراتر زنان و سپردن نقش تصمیم گیری و رهبری به آنها میباشد.

زنان و موثریت کمک ها:

- I. پروژه های کوتاه مدت که طی 15 سال گذشته تطبیق گردیده اند، از پایداری لازم برخوردار نبوده اند. در حالیکه برخی از این پروژه ها بر مسائل مهم منجمله؛ پایان بخشیدن خشونت در برابر زنان، تقویت نقش زنان در سکتور های حکومتداری محلی و امنیت تاکید داشته اند، که با تکمیل شدن پروژه های مذکور ابتکارات یاد شده نیز از میان رفته اند.
- II. هر چند اطلاعات بسیار اندک به اشتراک گذاشته شده اند، اما بر بنیاد آن زنان از ابتکارات و پروژه های بزرگتر که روی زنان تمرکز دارند آگاهی کافی حاصل نه نموده اند. در حالیکه پروژه (Promote) منحیث اولین و بزرگترین برنامه تمویل کننده زنان افغان از جانب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا یا (USAID) پنداشته میشود، اما بر بنیاد مشوره ای که در اکثر ولایات با زنان صورت گرفته است، ایشان چنین وانمود نموده اند که هیچگاه در مورد پروژه مذکور به آنها معلومات ارایه نگردیده اند و با ایشان هیچگونه مشوره ای در این زمینه صورت نگرفته است. اکثریت سکالرشپ ها/پورسیه های پروژه (Promote) برای زنان و دختران، از طریق اینترنت به نشر میرسند. زنان به این باور اند که این یک رویکرد ضعیف میباشد، زیرا تمام زنان به اینترنت دسترسی نداشته و ولایت مربوطه آنها به کمبود برق نیز روبرو میباشند.
- III. در حالیکه زنان هنوز هم به فقدان درک حقوق بنیادی خویش در بسیاری از ولایات کشور روبرو میباشند پروژه های که بمنظور بلند بردن سطح آگاهی و ارتقا ظرفیت زنان تمویل و راه اندازی میگردند، در برخی از ولایات بزرگ که در آن زنان دارای دسترسی و پویایی میباشند، محدود میباشند.

IV. شمار نهاد های زنان که طی 15 سال گذشته فعال بوده اند، به دلیل دسترسی محدود به منابع مالی و بودجه در حال کاهش و سقوط میباشند. بسته شدن موسسات غیردولتی داخلی، روی نقش زنان مانند؛ بلند بردن سطح آگاهی، دادخواهی و راه اندازی آموزش های مدنی در سطح محلی تأثیرات سوء خواهند گذاشت. حتی بزرگترین پروژه تمویل شده از جانب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده تحت عنوان (Promote)، نیز نتوانسته است تا بودجه ویژه ایرا برای حمایت از پایداری نهاد های زنان اختصاص دهد.

5. راه حل های کلیدی

حکومنداری خوب	حاکمیت قانون	پروسه صلح	موثریت کمک ها
میزان نماینده گی زنان در حکومنداری محلی باید افزایش یابد. تعداد بیشتر زنان باید در پست های والیان، روسا و معاونین ریاست ها از جانب حکومت مدنظر گرفته شوند.	زنان میتوانند نقش مساویانه در روند تصمیم گیری ستراتیژیک و تدوین پالیسی ها داشته باشند. ما نیرو های ملی امنیتی را تشویق مینماییم تا در پهلوی ریاست های جندر، نقش رهبری کننده و تصمیم گیرنده ای زنان را در چهارچوب نیرو های مذکور افزایش بخشند.	زنان از ولایات متذکر شده بالای انتخاب و اذیاد تعداد زنان در ساختار جدید شورای عالی صلح بنا بر به تخصص در مسایل صلح پروری و حل منازعه و مهارت های مذاکره شده اند. زنان به این باور اند که با تخصص و مهارت های لازم زنان در حل منازعه در سطح محلات میتوانند نقش عمده را به خصوص با زنان بازی نمایند.	مصونیت فعالان زن در سطح کشور باید از جانب جامعه جهانی و حکومت افغانستان مورد حمایت قرار گیرد. اقدامات محافظتی باید عملی گردند و یک سیستم جلوگیری و انتقال باید بگونه ویژه طرح ریزی گردد که دربر گیرنده آموزش های محافظت و مصونیت برای تمام زنانیکه کار مینمایند، باشند.
زنان در حکومت باید از نظر سیاسی مورد حمایت قرار گیرند. اینگونه حمایت سیاسی باید دربر گیرنده احترام، صلاحیت و نقش موثر در تصامیم ملی، اشتراک در روند تطبیق برنامه های ملی و ارایه مفکوره ها و ابتکارات جدید، باشد.	هرگونه تبعیض و خشونت علیه دختران و زنان سبب خواهد شد تا حیثیت و وقار افغانستان خدشه دار گردد. حکومت افغانستان باید اطمینان حاصل نماید که اعمال خشونت در برابر دختران و زنان از جانب نهاد های حاکمیت قانون به عنوان اولویت های درجه یک تلقی گردند. مرتکبین اینگونه خشونت ها باید شناسایی و توقیف گردند و در مطابقت به قوانین ملی کشور مانند؛ قانون منع خشونت علیه زنان، مورد محاکمه قرار گیرند.	زنان از حکومت وحدت ملی میخواهند تا شرکت کننده گان زن را در مذاکرات آینده صلح بر بنیاد دانش آنها در مورد مسایل مربوطه، مهارت های سخنرانی و مهارت های آنها در عرصه های تصمیم گیری، مذاکره، میانجیگری و ایجاد تفاهم و توافق، برگزینند. حد اقل 25 درصد مذاکره کننده گان صلح را باید زنان تشکیل دهند.	جامعه جهانی متعهد به حمایت از فعالیت های توانمند سازی و تقویت زنان، باید اطمینان حاصل نماید که برنامه ها و پروژه های جدید بگونه واقعبینانه بر بنیاد نیازمندیهای زنان، تمویل گردند. مشاوره ها و آگاهی دهی منظم برنامه های بزرگ موجود که روی زنان تمرکز دارند باید همیشه به عنوان یک اولویت باقی بمانند.
افزایش تعداد زنان شایسته، مجرب و نیرومند در حکومت در سرتاسر کشور. زنان باید در پست های دولتی بر بنیاد تجارب ایشان گماشته شوند، تا نقش آنها قابل اندازه گیری باشد و از جانب دیگر اثرگذار بخش باشد.	پلان تدابیری نهاد های ذیربط برای تطبیق پلان کاری ملی افغانستان (1325) باید تهیه گردد، تا بر بنیاد آن اقدامات و گام های مشخص در راستای تطبیق تمام ساحات پلان کاری ملی مرتبط به مصونیت و حفاظت رویدست گرفته شوند.	اقدام ملی افغانستان در رابطه به قطعنامه 1325 شورای امنیت سازمان ملل متحد باید بگونه جدی مورد نظارت قرار گیرد. شاخص های موفق برای موثریت این پلان عبارت از شناسایی زنان مجرب در شورای عالی صلح در جریان مراحل مذاکرات صلح و متعاقب امضاء معاملات/توافقات صلح خواهد بود.	جامعه جهانی باید محیط نامساعد و قید/فشرده نهاد های را که توسط زنان رهبری میگردند، جدی بگیرد. هرگاه به این مساله رسیده گی صورت نگیرد، دستاورد های 15 ساله زنان به ویژه در سطح ولایات با تهدید مواجه خواهند گردید.
حکومت باید پالیسی های عملی مثبت را با در نظر داشت افزایش نماینده گی زنان تا 30	طرح ریزی کمپاین های آگاهی دهی، ارتباطات رسانه ای، سهیم ساختن مسوولین	میکانیزم های تمویل وجهی و تمویل مشترک به ویژه برای نهاد هاییکه توسط زنان رهبری	

<p>میگردند توام با طرز العمل های واضح، تعداد زیاد از نهاد های متوسط و کوچک را در راستای دستیابی به وجوه مالی، مساعدت خواهند نمود که میتوان از آن به عنوان یک رویکرد مناسب در راستای پایداری دستاورد های زنان، نام برد.</p>		<p>محلی و رهبران دارای نفوذ برای دریافت اقدامات پیشگیرانه و راه های حل مناسب جهت جلوگیری از هرگونه خشونت به ویژه خشونت های جنسی در برابر زنان.</p>	<p>درصد در تمام سطوح حکومتداری، طوریکه در ستراتیژی ها و پلان های کمیسیون اصلاحات اداری روی آن توافق صورت گرفته است، بررسی و بازنگری نمایند.</p>
--	--	--	---